

לאחוז בציצית

נתיבי-עם, כ"ד

נתיבי-עם סימן כ"ד: מצוה לאחוז בציצית ביד שמאלית (ומוסיף השולחן-ערוך – כנגד לבו). הברכי יוסף כתב, משם האר"י ז"ל, לאחוז הארבע ציציות בין קמיצה לזרת. וכן נתפשט המנהג בכל ארץ-ישראל. וכשמגיע לפרשת ציצית אוחזן בשתי ידיו עד ודבריו חיים וקיימים לעד, שמשימים בין עיניו ומנשקם ואחר כך מניחם מידיו.

וכמסתכל בציצית מסתכל בשתי הציציות שלפני. על פי האר"י ז"ל יש להסתכל בארבע הציציות, שהם כנגד ל"ב נתיבות, ולהסתכל פעמיים זו אחר זו.

לאחוז בציצית כשורה הפך להיות בוחן למעמדו של קטן במסגרת שלבי חובת החינוך שלו. כידוע קטן היודע להתעטף חייב בציצית. המתעטף חייב להשליך שתי כנפות לאחוריו ושתיים לפניו ואוחז בציצית, כשורה בשעת קריאת שמע. ידוע הוא שאין באחיזת הציצית בשעת קריאת שמע לעכובא, אלא מצוה בעלמא היא. ומדוע תלו בה עיקר מצות ציצית - לחנכו בה. להחזיק בציצית בשעת קריאת שמע התהיה בחזקת מעלה בעלמא? עבור הקטן זו הבחנה מובהקת שאין הטלית סתם לבוש בעלמא. וזה חינוכו.

בהיותנו עוסקים בציצית של הטלית נפנה הלב גם למראה נפוץ בחוצותינו והוא גרירתן של הציציות ברצפת בית הכנסת. בכל קהילה וקהילה כמעט ימצא ה"משגיח" התורן הטורח להעלות את הציציות הנגררות לשכמיהם של העטופים. אין דעת חכמים נוחה מן הגרירה של הציציות ואף מובאת ההתייחסות החריפה של כמה פוסקים: "כל המגרר ציציותיו עליו הכתוב אומר – וטאטאטיה במטאטא השמד" (ישעיהו יד' 23). החריפות הזו לא אומצה על ידי מרן והוא נוקט בסגנון של אזהרה: "יש ליזהר כשאדם לובש טלית, שלא יגרור ציציותיו. המשנה ברורה נימק זאת בפשטות – "משום ביזוי מצוה או כדי שלא יבואו לדרוך על הציצית ויפסלו אותם".

וכמובן רחוק הדבר מאד מאד מעונשו של ישעיהו שהפליא קללתו בבבל, מי שהרסה את בית מקדשנו וחמתו עלתה אצלו. אין מה להשוות ציציות נגררות באקראי לנורא עלילה האמור. נרגע בדבר הציציות ונקפיד בניחותא להרים את הציציות הנגררות ללא כל בהלה ופזיזות. והשלום והשלווה ישררו בחוצותינו.

